

Συνέδρια του ΠΑΣΟΚ

Ομολογουμένως το ΠΑΣΟΚ ξέρει να οργανώνει συνέδρια, καλύτερα από τα άλλα κόμματα. Το μυστικό νομίζω πως βρίσκεται στον τρόπο με τον οποίο χειρίζεται τις εσωκομματικές συγκρούσεις, έχει στο σημείο αυτό παράδοση που ανάγεται στον Ανδρέα Παπανδρέου, ο οποίος με εμπιστοσύνη στην ισχυρή προσωπικότητά του, άφηνε τις συγκρούσεις να αναπτύσσονται, βέβαιος ότι στο πρόσωπό του θα συνέκλιναν και θα ισορροπούσαν οι αντίθετες τάσεις, αναπόφευκτες σε κόμμα που στην ουσία είναι ομοσπονδίες κομμάτων. Θυμηθείτε το 2ο Συνέδριο σε μέρες τόσο δύσκολες για το ΠΑΣΟΚ, όπου πολύ πίστευαν ότι μπήκε σε διαδικασία διάλυσης. Οχι μόνο δεν διαλύθηκε αλλά σε τρία χρόνια κέρδισε τις εκλογές...

Ο κ. Σημίτης ακολούθησε την παράδοση της κυριαρχίας μέσα από τις αντιθέσεις με το πλέον χαρακτηριστικό παράδειγμα το συνέδριο του 1996, θυελλώδες και μεστό σε συγκρούσεις προσώπων, αλλά και πολιτικής. Και πάλι πολλοί πίστευαν ότι το ΠΑΣΟΚ είναι δύσκολο να επιβιώσει χωρίς τον Ανδρέα Παπανδρέου. Οχι μόνο επιβίωσε και κέρδισε δύο ακόμη σκληρές εκλογικές αναμετρήσεις, αλλά το συνέδριο εκείνο αποτέλεσε την αφετηρία της μεταπαπανδρεϊκής εποχής, που ουσιαστικά είναι βραδεία διαδικασία εξέλιξης και μετάλλαξης σε κόμμα σημαντικό διαφορετικό ως προς την πολιτική του σε σύγκριση με εκείνο του ιδρυτή. Ως προς την κομματική όμως δομή μάλλον έμεινε το ίδιο, στηριγμένο σε «βάση» με έντονες πελατειακές απαιτήσεις, που συχνά αμφισβητούν την ίδια την κυβερνητική πολιτική. Το ΠΑΣΟΚ ανήκει βέβαια στα μέλη του, αλλά η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ είναι κυβέρνηση της χώρας. Αυτή η εσωτερική αντινομία οδηγεί συχνά σε φαινόμενα συμπεριφοράς «κρατικού κόμματος», όπως θα έλεγε ο κ. Σκανδαλίδης, ακριβέστερα «κρατικοποιημένου κόμματος»

Σε εποχή όπου τα γεγονότα είναι γεγονότα μόνο όταν τα δείχνει η τηλεόραση, το ΠΑΣΟΚ γνωρίζει καλά να φτιάχνει εικόνες. Οι εικόνες από το συνέδριο του 1996 είναι αξεπέραστες και τις παρακολουθούσε σχεδόν όλος ο ελληνικός λαός, όπως θα παρακολουθούσε ποδοσφαιρική συνάντηση μεταξύ μεγάλων ομάδων. Οι εικόνες από το συνέδριο εκείνο του ΠΑΣΟΚ είχαν όλα εκείνα τα συστατικά που επιδιώκουν οι τηλεοπτικοί σκηνοθέτες για να επιτύχουν μεγάλη θεαματικότητα: συγκρούσεις, διλήμματα, αγωνία για το αποτέλεσμα, αφηγηματικότητα, μαζικότητα... Η επιδίωξη είναι πάντα σταθερή: να πεισθεί πρώτα ο οπαδός του ΠΑΣΟΚ και έπειτα και άλλοι, ότι έχει να κάνει με ένα κόμμα ζωντανό που εξελίσσεται ακριβώς μέσα από συγκρούσεις και αντιθέσεις και ότι «είναι εδώ, ενωμένο, δυνατό», όπως λέει το πιο ισχυρό του σύνθημα.

Το προχθεσινό έκτακτο συνέδριο θα πίστευε κανείς ότι από την όψη της δημοσιότητας θα ατυχούσε, γιατί θα είχε να ανταγωνιστεί τα γεγονότα και τις εικόνες του πολέμου κατά της τρομοκρατίας. Ευτυχώς για το ΠΑΣΟΚ η τηλεοπτική κατάχρηση των εικόνων του πολέμου είχε αρχίσει να προκαλεί αντί και πλήξη. Όλα τα άλλα συστατικά στοιχεία του τηλεοπτικού συνεδρίου υπήρχαν: ζωννή μαζικότητα από 6.500 συνέδρους, ο λόγος του κ. Σημίτη γεμάτος προκλήσεις και διλήμματα, ο λόγος του κ. Τσοχατζόπουλου ως απάντηση στις προκλήσεις, αγωνία και παρασκήνιο για την ψηφοφορία και την έκβασή της.

Επί της ουσίας: Σχεδόν κανένα από τα μεγάλα προβλήματα που προκάλεσαν το έκτακτο συνέδριο δεν συζητήθηκε, δεν προκάλεσε διχασμούς και την ανάγκη αποφάσεων. Συνοπτικά υπενθυμίζω τα κυριότερα σημεία εσωτερικού διχασμού και αμφισβήτησης. Δεν συζητήθηκαν θέματα εξωτερικής πολιτικής (τα φανερά και τα κρυφά), για τα οποία τόσες φορές ο κ. Θ. Πάγκαλος, αμφισβήτησε την κυβερνητική πολιτική. Ούτε θέματα οικονομικής σταθερότητας (επίσης φανερά και κρυφά) ή συγκεκριμένα θέματα (έστω με τη γενικότητα των κατευθύνσεων) κοινωνικής πολιτικής, π.χ. το συνταξιοδοτικό. Ούτε θέματα υγείας ή παιδείας, σε εποχή μάλιστα μεγάλων αμφισβητήσεων σ' αυτούς τους τομείς. Και πολλά άλλα... Εναντι όλων αυτών ο κ. Σημίτης ζήτησε και έλαβε «καθαρή εντολή» του συνεδρίου να τα χειρισθεί «εν λευκώ». Θα υπέθετε κανείς ότι η εντολή αυτή θα του χρειαστεί σε μία εβδομάδα, όταν θα συγκροτήσει και θα παρουσιάσει τη νέα κυβέρνηση, όπου τώρα συγκεντρώνεται η προσοχή όλων. Θα δούμε...